

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 10C/42/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202148
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Szalaiová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2214202148.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Dunajskej Strede pred sudkyňou Mgr. Erikou Szalaiovou v právnej veci žalobcu : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou zo dňa 17.9.2012 doručenou súdu dňa 27.9.2012 domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta, pretože tento nerozhodol o jej návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 2020050 dlžníkom (ďalej len „povinným“): L. L., U. XX.XX.XXXX v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote a rozsudkom rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi z titulu majetkovej škody sumu 175 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 442,56 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhradu trov konania. Ďalej žalobca v žalobe uviedol, že žalobca je právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v prevažnej miere v oblasti poskytovania krátkodobých úverov a v pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhol písomným podaním postupom podľa § 38 a nasl. Exekučného poriadku súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere dlžníkom - povinným, pričom po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 949/2002. Súdny exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku a predložil návrh žalobcu na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresnému súdu Galanta, pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č.: 5405*006361. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Podľa žalobcu v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priedahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Žalobca ďalej uviedol, že popísaný postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne s § 44 ods. 7 Exekučného poriadku, pretože v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priedahmi tak, že k vydaniu

rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa žalobca v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobcovi vznikla majetková škoda v sume 175 eur predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 eur, na administratívne spracovanie urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. Zároveň si žalobca uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 442,56eura, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že nastanú účinky predpokladané § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zámene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

Žalobca si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 442,56 eura, teda 55,32 eura za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, ktorý bol nečinný viac ako 264 dní a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prietahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 eura. Žalobca uviedol, postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, žalovaná však do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagovala, preto podal túto žalobu. Uviedol ďalej, že postupoval podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. a požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, avšak bez pozitívnej reakcie.

Žalobca v podanej žalobe súčasne namiesto zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu v Galante s odôvodnením, takže, ak Okresný súd sám zapríčinil svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) vznik škody na strane žalobcu, je vylúčené, aby sudcovia tohto súdu rozhodovali predmetný spor. S poukazom na § 12 O.s.p. žiadal, aby vec bola prikázaná inému súdu vecne príslušnému. Sudcovia Okresného súdu v Galante navrhli vylúčenie v zmysle § 15 ods. 1 O.s.p. , o ktorej námietke rozhodol odvolací súd uznesením zo dňa 22.10.2012 č.k. 9NcC/42/2012-13a prikázal vec Okresnému súdu Dunajská Streda.

Žalovaná vo Vyjadrení k žalobe zo dňa 12.9.2013 uviedla, že žalobca v žalobe síce uviedol časť dôkazov, najmä odkazuje na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd, napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám, uviedla, že zo žaloby nie je jednoznačne jasné, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje náhradu škody, keď v žalobe sa tieto tituly prelínajú a žalobca jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu si uplatňuje nárok, pričom má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má napr. predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky. Dňa 23.4.2012 boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.4.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli okresnému súdu doručené žaloby, je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, keď poškodený sa môže práva na náhradu škody spôsobiť pri výkone verejnej moci domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho

žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal, preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný. K nesprávnemu úradnému postupu žalovaná uviedla, že v jednotlivých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť a v takýchto prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdному exekútorovi exekučný spis pôvodného exekútora. Vzhľadom na povahu úkonu, zákonom stanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prietahy, a teda za nesprávny úradný postup. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (v znení účinnom od 1.1.2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní, možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. V prípade, ak mala žalobcovi vzniknúť škoda práve nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nebolo rozhodnuté v zákonnej lehote, vznesla žalovaná námietku premlčania tohto nároku, ak došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009. Žalobca vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, ktoré spočívajú v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, pričom neuvádza, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk a paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/ skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok a žalobca nepreukázal jednak vznik škody a ani výšku škody. Vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaná uviedla, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný, pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba, pričom žalobca poukazuje aj na zánik podnikateľských aktivít a plánov, ale tieto nie sú bližšie konkretizované, a taktiež žalobca nespresnil, v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu“. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadostučinením, čo z uvedených žalôb nevyplýva, preto žalovaná nemá za preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci, žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb, a v takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu, a to najmä v prípade návrhu na vykonanie exekúcie, kde v prípade žalobcu automaticky nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považuje žalovaná za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu a súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce a vylučuje možnosť priznania prípadného nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu. Žalovaná ďalej uviedla, že na základe uvedených skutočností zastáva názor, že žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu. Pre nepreukázanie splnenia základných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. žalovaná považuje žalobu za právne neopodstatnenú a žiada, aby ju súd v celom rozsahu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania.

Podľa § 9 ods. 1 prvá veta O.s.p. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Pasívne legitimovaným subjektom, je teda Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR. Žalobca správne označil pasívne legitimovaný subjekt v tomto konaní. Rovnako je daná aktívna legitimácia žalobcu v konaní na podanie žaloby na náhradu škody, pretože bol účastníkom exekučného konania, v ktorom došlo k tvrdenému porušeniu jeho práv a k tvrdenému vzniku škody /§ 5 ods. 1 zákona číslo 514/2010. Z.z./.

Vo veci bolo vykonané dokazovanie oznámením o začatí konania podľa § 35 ods. 4 O.s.p. doručený dňa 30. 7. 2014, výzvou na doloženie dôkazov tvrdených v žalobe adresovaná žalobcovi zo dňa 17.5.2013, odpoveď právneho zástupcu žalobcu na výzvu doručením žaloby a vyjadrenia žalobcu žalovanej 11.6.2013, vyjadrenia žalovanej k žalobe zo dňa 12.9.2013, doručenie podrobného poučenia účastníkom konania, pripojením spisu Okresného súdu Galanta 7 Er/66/2005 na základe, ktorých dôkazov súd ustálil nasledovný skutkový stav veci:

Z obsahu spisu Okresného súdu Galanta spisová značka 5Er/674/02 súd zistil, že dňa 27.08.2002 bola Okresnému súdu Šaľa doručená žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného: žalobcu, proti povinnému, pre vymoženie pohľadávky 13.500,-Sk s príslušenstvom. Okresný súd Šaľa poveril dňa 16.09.2002 vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára, so sídlom exekútorského úradu Šaľa (poverenie číslo 5405 * 006361). Žalobca ako oprávnený podaním zo dňa 18.10.2010, doručeným súdu 21.11.2010, navrhol zmenu súdneho exekútora a žiadal poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom exekútorského úradu Záhradnícka 62, Bratislava. Exekútor Podaním doručeným súdu dňa 24.6.2011 vyčíslil trovy konania. Uznesením Okresného súdu Galanta zo dňa 09.08.2011 vyhovel návrhu na zmenu exekútora, súčasne odňal poverenie JUDr. Ľubomíra Pekára a poveril JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorský úrad Bratislava, Záhradnícka č. 62, ktorému exekučnú vec postúpil a priznal náhradu trov pôvodnému súdnemu exekútorovi. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 12.12.2011. Súd konanie vyhlásil exekúciu za neprípustnú a konanie zastavil uznesením č.k. SA-5Er/674/2002 zo dňa 25.02.2013. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť ku dňu 27.4.2013.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora (ďalej len zákona č.514/2003 Z. z.), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode.

Podľa ustanovenia § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku v znení platnom od 1.6.2010, t.j. v čase podania žiadosti o zmenu exekútora, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku v znení platnom od 1.6.2010, t.j. v čase podania žiadosti o zmenu exekútora, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá majetková škoda a nemajetková ujma mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta v exekučnom konaní. Nesprávny úradný postup okresného súdu mal podľa žalobcu spočívať v tom, že nerozhodol o jeho návrhu na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu na zmenu exekútora. Súd nepostupoval vo veci sústredene a vydal rozhodnutie až po veľmi dlhej dobe. Žalovaná sa bránila v konaní tvrdením, že vzhľadom na povahu rozhodnutia o zmene exekútora, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu a nevyhnutnosť vykonať aj iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote stanovenej zákonom za zbytočné prietahy.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. V praxi sa vychádza z toho, že ide o prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou orgánov verejnej moci, než rozhodovacou. Nesprávnym úradným postupom je tak činnosť spojená s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, ak pri nej alebo v jej dôsledku dôjde k porušeniu pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku určeného povahou a funkciou postupu. Uvedené ustanovenie zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorá predpokladá splnenie súčasne troch podmienok, a to nesprávny úradný postup príslušného orgánu verejnej moci, vznik škody poškodenému a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa neviaže na vydanie rozhodnutia v predpísanom konaní a s rozhodovaním buď vôbec nemusí súvisieť, alebo naopak ide o taký postup v konaní smerujúci síce k vydaniu rozhodnutia, ktorý sa však bezprostredne v obsahu rozhodnutia neodrazí. Úradný postup nie je možné spravidla upraviť natoľko detailne, aby pokrýval všetky predpísané dielčie kroky, ktoré je potrebné v rámci výkonu právomoci uskutočniť. Správnosť úradného postupu musí byť hodnotená i hľadiskom účelu, ku ktorého dosiahnutiu postup orgánu verejnej moci smeruje.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta za neopodstatnený. Súd vychádzal z okolností, že návrh na vydanie poverenia bol doručený súdu dňa 27.8.2002. Dňa 18.10.2010 bol súdu doručený návrh na zmenu exekútora, o ktorom súd rozhodoval, dňa 09.08.2011 a následne zastavil exekúciu z dôvodu jej neprípustnosti.

Ohľadne prípadného prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. Úlohou súdu je spravodlivé rozhodnutie v celom kontexte vzájomne sa odvíjajúcich skutočností a ukladať súdu zákonodarcom lehotu je riešenie, ktoré nemôže dostatočne zohľadňovať okolnosti toho ktorého prípadu. Správne a zákonné je, aby bolo vydané spravodlivé rozhodnutie prípadne i po lehote, ako nespravodlivé v zákonnej lehote. K rozhodnutiu sú potrebné podklady a bez potrebných podkladov nie je možné včas rozhodnúť. Žalobca ako oprávnený v exekučnej veci v danej lehote vydanie rozhodnutia o zmene exekútora nepresadzoval zákonnými možnosťami, nijako sa skoršieho rozhodnutia nedomáhal (vychádzajúc z obsahu exekučného spisu). Žiadnym spôsobom nepreukázal, že by počas tejto doby bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda. V danej veci absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, ktorý nebol v konaní preukázaný. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd návrh žalobcu považoval za neopodstatnený.

Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobca napriek márnemu poučení podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdých skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ním tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Podľa názoru súdu sa žalobcovi nepodarilo vôbec preukázať, že by mu v súvislosti s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci vznikla akákoľvek škoda, či ujma. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu nákladov spojených so správou a udržiavateľnosťou pohľadávky bez toho, aby ich bližšie špecifikoval (napr. koľko zamestnancov informačného systému spravovalo pohľadávky dlžníkov, aký počet pohľadávok spravoval pomocou informačného systému, kto mu spravoval a udržiaval informačný systém a za akú odmenu, kedy a kú komunikáciu vyvíjal s pôvodným súdnym exekútorom, aké a kedy posielal urgencie exekučnému súdu), keď nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného zapríčinil povinný už tým, že nespĺnil svoj dlh a oprávnený musel prikrčiť k vymáhaniu formou exekúcie. Znamená to, že vznik nákladov žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní na správu a udržiavateľnosť pohľadávky nie je v príčinnej súvislosti s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci. Žalobca svoje tvrdenia o vzniku majetkovej škody v žalobe všeobecne popísané nijako nezdokladoval a určenie výšky majetkovej škody v žalobe nie je dôkazom o jej vzniku. V časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy dospel súd k záveru, že v prejednávanej veci by stačilo iba prípadné konštatovanie porušenia práva a nie sú dané dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s prihliadnutím na dôvody uvedené vyššie. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora, s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní. Tieto všeobecne známe riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Nepochybne žalobcovi musela byť všeobecne známe vzhľadom na predmet jeho podnikania (poskytovanie úverov z vlastných zdrojov), a to ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, rozhodovacia prax všeobecných súdov v danej problematike rozhodcovských rozsudkov. Preto, ak by aj žalobcovi vznikla majetková škoda a nemajetková ujma, nebola preukázaná súvislosť ich vzniku s postupom Okresného súdu Galanta v exekučnej veci.

Všetky vyššie konštatované skutočnosti, a to nepreukázanie nesprávneho úradného postupu, reálne nepreukázanie vzniku škody, chýbajúca príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, boli dôvodom na zamietnutie uplatneného nároku pre jeho nedôvodnosť.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď plne úspešnej žalovanej náhrady trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila a ani nepreukázala, že by jej trovy konania vznikli.

Podľa § 3 Zákona č. 514/2003 Z.z., v platnom znení č. 215/2007 Z.z., č. 477/2008 Z.z. a č. 518/2008 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz zo zodpovednosti za škodu sa nemožno zbaviť.

Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú:

1/ porušenie právnej povinnosti orgánom verejnej moci, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí alebo nesprávnom úradnom postupe, pričom za nesprávny úradný postup sa považuje aj nečinnosť (prieťahy, § 3 ods. 1 písmena a 2/, b/ citovaného zákona, § 5 ods. 1, § 6, § 9 ods. 1, 2 zákona číslo 514/2003Z.z.).

2/ vznik a existencia škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1 a § 17, 1, 2, 3, 4, § 18 zákona číslo 514/2003 Z.z., ako aj všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka).

3/ príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ktorá porušením povinnosti vznikla.

Porušenie právnej povinnosti súdom, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí, nesprávnom úradnom postupe. V tomto prípade žalobca tvrdil, že súd porušil svoje zákonné povinnosti nesprávnym úradným postupom, ktorý spočíval v nečinnosti, v prieťahoch v konaní, pretože poverenie na vykonanie exekúcie nevydalo v zákonnej lehote 15 dní, ale s omeškaním, po uplynutí viac ako 271 dní. Nesprávnym úradným postupom súdu, nesprávnou aplikáciou zákona. Napriek žiadosti o vydanie poverenia na základe právoplatného exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku), ktorý je rovnocenný s inými exekučnými titulmi, žiadosť o vydanie poverenia zamietol. Čím mal porušiť zásadu právnej istoty a prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

Podľa § 3 ods.1 zákona č. 514/2003 štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a/ nezákonným rozhodnutím

d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 citovaného zákona, Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,

Podľa § 5 citovaného zákona, Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 citovaného zákona, Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného

Podľa § 9 citovaného zákona, Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prieťahov v konaní, možno vychádzať len z výsledku vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu v ruskej práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa článku 48 ods. 2 prvá veta Ústavy slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez v totožných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom.

Podľa článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 44 ods. 2 exekučného poriadku účinného do 1. 6. 2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti uvedenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do pätnástich dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 exekučného poriadku účinného od 1. 6. 2010 okrem hore uvedeného znenia bolo znenie § 44 ods. 2 exekučného poriadku doplnené tak, že táto lehota neplatí, ak, ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c)/ a d/ (notárska zápisnica, vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených).

Súd má za to, že nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, ani k nesprávnemu úradnému postupu súdu, ktorý by spočíval v nesprávnej aplikácii právnych predpisov. Samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia nemožno považovať za nesprávny úradný postup súdu, pretože postup súdu ďalšie vyjadrenie v rozhodnutí, nebol neefektívny (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 2Cdo 129/97 zo dňa 29.6.1999). Výsledkom sudcovskej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Zo zákona nevyplýva, že len musí vždy súd žiadosti navrhovateľa vyhovieť. Práve táto rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky 25 Cdo 1018/2007 zo dňa 25. 8. 2009).

Procesný súd mal za to, že rozhodnutie exekučného súdu, ktorým zamietol žiadosť na vydanie poverenia, súd nevyhodnotil ako nesprávny úradný postup. Ako nesprávny úradný postup nevyhodnotil ani procesný postup exekučného súdu pred vydaním rozhodnutia. Procesný postup smeroval k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, jeho výsledkom bolo vydanie rozhodnutia, preto procesný postup bol efektívny. Nešlo o nesprávny úradný postup. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Cdo 24/2004 vyplýva, že nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu, alebo účelu postupu štátneho orgánu, či už súvisí alebo nesúvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu a tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia a preto súd nevyhodnotil ako nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona číslo 514/2003Z.z. a nevyhodnotil tak ani procesný postup súdu, ktorý mu predchádzalo.

Z uvedených dôvodov za splnenia zákonných podmienok podľa ust. § 6 ods. 1, 2 zákona číslo 514/2003 Z.z. rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia bolo možné skúmať len z hľadiska jeho nezákonnosti. Navrhovateľ však nespĺnil zákonné podmienky, podať riadny opravný prostriedok, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 4. 2011. Nepredložil rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým by bolo rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a, ktorým by bol súd viazaný. Preto súd ustálil, že rozhodnutie, ktorým exekučný súd zamietol žiadosť na vydanie poverenia, je zákonným. Z týchto skutočností potom vyplýva, že žalobca nespĺnil prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím, keď nepreukázal nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodnutie.

Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu je nadbytočné a nevhodné dokazovať splnenie ďalších podmienok. Súd môže návrh zamietnuť nespĺnením čo i len jednej podmienky. Pre nespĺnenie ďalších dvoch podmienok súd preto v ďalšom nezdôvodňoval.

Podľa § 19 ods. 1 zákona číslo 519/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa prvých 3 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutia.

Podľa ods. 2 uvedeného zákona najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za 10 rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda, to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú podľa § 7 a 8.

Podľa § 19 ods. 3 uvedeného zákona lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15, odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej sa súd zaoberal aj premlčaním nároku. Premlčanie sa podľa ustálenej súdnej praxe skúma len u existujúceho nároku. Súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu škody neexistuje, preto vznesenou námietkou premlčania sa súd v ďalšom nezaoberal.

Procesný súd v závere svojho rozsudku poukazuje v tomto smere na rozhodnutia odvolacích súdov v obdobných veciach Krajského súdu v Trnave zo dňa 21. 1. 2014 číslo konania 9 Co /384/2013 a Krajského súdu v Žiline číslo 11 Co/164/2013 - 126 a, kde sudy konštatovali obdobný právny názor v súvislosti s prietahmi namietanými žalobcom pri vydávaní poverení v súvislosti s preskúmaným exekučným titulom.

V zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý v konaní nebol úspešný. Žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, pričom zo spisu trovy žalovanej nevyplývajú. Súd z dôvodov uvedených žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1/ O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 12,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože vykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)
f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3/ O.s.p.).
Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedia sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2 O.s.p.).